

Zakon o poticanju ulaganja (Narodne novine, br. 138/06) koji je u primjeni od početka 2007. godine, uređuje poticanje ulaganja domaćih i stranih pravnih ili fizičkih osoba, koje obavljaju gospodarsku djelatnost i sudjeluju u prometu roba i usluga.

Poticajne mjere uređene ovim Zakonom odnose se na projekte ulaganja u:

- a) proizvodno-prerađivačke gospodarske aktivnosti,
 - b) tehnološke razvojno-inovacijske centre,
 - c) strateške aktivnosti poslovne podrške,
- kojima se istovremeno osigurava ekološki sigurna gospodarska aktivnost i jedan ili više od sljedećih ciljeva:
- unos nove opreme i suvremenih tehnologija,
 - uvođenje novih proizvodnih postupaka i novih proizvoda,
 - veća zaposlenost i izobrazba zaposlenika,
 - modernizacija i unapređenje poslovanja,
 - razvoj proizvodnji s višim stupnjem prerade,
 - povećanje međunarodnih gospodarskih aktivnosti,
 - povećanje gospodarske aktivnosti u dijelovima Hrvatske u kojima gospodarski rast i zaposlenost zaostaju za državnim prosjekom, a u skladu s kartom regionalnih državnih potpora,
 - razvoj nove ponude usluga,
 - ušteda energije,
 - jačanje informatičke djelatnosti,
 - suradnja s financijskim institucijama izvan zemlje,
 - prilagodba hrvatskoga gospodarstva europskim standardima.

Ulaganje, odnosno početno ulaganje prema odredbama Zakona ima značenje ulaganja u dugotrajnu imovinu unesenu u vlasništvo nositelja poticajnih mjera, u minimalnom iznosu protuvrijednosti kuna od 300.000 eura, a odnosi se na osnivanje novoga trgovačkog društva, proširenje postojećega ili pokretanje aktivnosti koja obilježava temeljitu promjenu u proizvodu ili proizvodnom procesu postojećega trgovačkog društva. Zamjensko ulaganje je isključeno, te se ne uračunava u iznos početnog ulaganja. Regionalne državne potpore, u skladu sa Zakonom, ne mogu se dodijeliti trgovačkim društvima u teškoćama, kao i trgovačkim društvima u industriji čelika i industriji sintetičkih vlakana.

Nositelj poticajnih mjera može biti trgovačko društvo registrirano na području Hrvatske koje koristi poticajne mjere, odnosno kojem se odobravaju potpore za početna ulaganja. Trgovačko društvo koje namjerava koristiti potporu za početno ulaganje, zahtjev za dodjelu poticajnih mjera podnosi Ministarstvu gospodarstva, rada i poduzetništva prije početka projekta ulaganja.

POTICAJNE MJERE

Poticajne mjere jesu:

1. porezne povlastice,
2. carinske povlastice,
3. potpora za opravdane troškove otvaranja novih radnih mjesta povezanih s ulaganjem,
4. potpora za opravdane troškove usavršavanja povezanih s ulaganjem,
5. poticajne mjere za osnivanje i razvoj:
 - a) tehnoloških razvojno-inovacijskih centara i
 - b) strateških aktivnosti poslovne podrške,
6. poticajne mjere za velike projekte ulaganja – projekti ulaganja od značajnoga gospodarskog interesa.

VISINA ULAGANJA	STOPA POREZA NA DOBIT	TRAJANJE POVLASTICE	MINIMALNI BROJ ZAPOSLENIH
1,5 mil. €	10%	10 god.	10
1,5 - 4 mil. €	7%	10 god.	30
4 - 8 mil. €	3%	10 god.	50
više od 8 mil. €	0%	10 god.	75

Ukupan iznos porezne povlastice koju nositelj poticajnih mjera može iskoristiti tijekom razdoblja korištenja porezne povlastice, određuje se u apsolutnom iznosu razlike obračuna dužnog iznosa poreza na dobit izračunatog na temelju Zakona o porezu na dobit i iznosa izračunatog na temelju ovoga Zakona, a uzimajući u izračun maksimalnu dopuštenu svotu ukupnih poticaja.

Ako nositelj poticajnih mjera ne ispuni uvjet otvaranja novih radnih mjesta, odnosno smanji broj novih radnih mjesta, prestaje mu pravo korištenja poreznih povlastica za čitavo razdoblje za koja su odobrena uz obvezu povrata sredstava ostvarenih korištenjem odobrenih povlastica uvećanih za iznos zakonske zatezne kamate.

Minimalno razdoblje trajanja nositelja poticajnih mjera, odnosno očuvanja predmetnog ulaganja i otvorenih novih radnih mjesta povezanih s tim ulaganjem iznosi 5 godina, ali ne kraće od razdoblja korištenja poticajnih mjera.

Carinske povlastice

Prilikom uvoza opreme koja čini ulaganje ne plaća se carina na robu iz poglavlja Carinske tarife 84., 85., 86., 87. (osim osobnih vozila sa zapreminom motora većom od 1500 kubičnih centimetara), 88., 89. i 90. Zakona o carinskoj tarifi. Carinske povlastice za ulaganja iz ovoga Zakona prestaju važiti danom pristupanja Hrvatske u članstvo Europske unije.

Potpore za opravdane troškove otvaranja novih radnih mjesta s ulaganjem

Nositelju poticajnih mjera koji osigura otvaranje novih radnih mjesta povezanih s ulaganjem u područjima (županijama) prema podacima Državnog zavoda za statistiku za proteklu godinu registrirana stopa nezaposlenosti, odobrit će se:

STOPA NEZAPOSLENOSTI	BESPOVRATNA NOVČANA POTPORA	MAKSIMALNI IZNOS
do 10%	10%	1.500 €
10 – 20%	15%	2.000 €
preko 20%	20%	3.000 €

Potpore za opravdane troškove usavršavanja povezane s ulaganjem

Nositelju poticajnih mjera koji osigura otvaranje novih radnih mjesta povezanih s ulaganjem odobrit će se bespovratna novčana potpora za usavršavanje radnika na novim radnim mjestima.

Potpore za opravdane troškove usavršavanja povezane s ulaganjem može biti dodijeljena u obliku:

- potpore u slučaju općeg usavršavanja*: opće usavršavanje namijenjeno je stjecanju općega znanja koje se koristi na sadašnjem, odnosno budućem radnom mjestu kod nositelja poticajnih mjera koji je korisnik

državne potpore, prenosivo je kod drugih poduzetnika ili djelatnosti i koje znatno poboljšava mogućnost zapošljavanja radnika. Usavršavanje se smatra općim usavršavanjem:

- ako je zajednički organizirano od strane više neovisnih različitih poduzetnika ili se radnici različitih poduzetnika mogu koristiti tim usavršavanjem
 - ako je priznato, ovlašteno te certificirano od strane tijela državne uprave ili drugih ovlaštenih tijela i institucija Republike Hrvatske.
- b) *b. potpore u slučaju posebnog usavršavanja*: posebno usavršavanje namijenjeno je stjecanju teoretskog i praktičnog znanja upotrebljivog na sadašnjem, odnosno budućem radnom mjestu kod nositelja poticajnih mjera koji je korisnik državne potpore, koje je neprenosivo ili ograničeno prenosivo kod drugih poduzetnika ili djelatnosti.

Potpore za opravdane troškove usavršavanja ne može prelaziti maksimalne intenzitete kako slijedi:

- a) za potporu u slučaju posebnog usavršavanja, intenzitet potpore ne može prelaziti 35% za velike poduzetnike, odnosno 45% za male i srednje poduzetnike,
- b) za potporu u slučaju općeg usavršavanja, intenzitet potpore ne može prelaziti 60% za velika poduzeća, odnosno 80% za mala i srednja poduzeća,
- c) u slučajevima gdje potpora uključuje oba oblika usavršavanja; posebno i opće – a koji ne mogu biti raščlanjeni u smislu izračuna intenziteta potpore, odnosno u slučajevima gdje se ne može posebno ustvrditi i razdvojiti poseban ili opći karakter usavršavanja, tada primjenjujemo obračun maksimalnog intenziteta za posebno usavršavanje.

Opravdani troškovi u svrhu usavršavanja jesu:

- a) troškovi za instruktora,
- b) putni troškovi instruktora i osoba koje se usavršavaju,
- c) ostali tekući troškovi,
- d) troškovi otpisa uređaja i opreme u skladu s opsegom njihova korištenja u svrhu usavršavanja,
- e) troškovi savjetovanja u vezi s projektom usavršavanja,
- f) troškovi sudionika usavršavanja do visine svih opravdanih troškova iz prethodnih podstavaka naznačenih od a) do e). U obračun se uključuju samo radni sati aktivnog sudjelovanja u usavršavanju, i to nakon odbitka produktivnih radnih sati ili njihovog ekvivalenta.

Poticajne mjere za osnivanje tehnološko-inovacijskih centara i strateških aktivnosti poslovne podrške

U slučaju projekata osnivanja i razvoja tehnološko-inovacijskih centara i osnivanja i razvoja strateških aktivnosti poslovne podrške, poticajne mjere odobravaju se za sljedeće tipove projekata:

- A. **TEHNOLOŠKI RAZVOJNO-INOVAČKI CENTRI** – razvoj i inoviranje visoko tehnoloških proizvoda i proizvodnih procesa, koji omogućuju da te razvojno-inovacijske aktivnosti budu korištene i unapređuju proizvodnju na način da utječu na promjenu:
- proizvoda,
 - proizvodnih serija,
 - proizvodnih procesa i
 - proizvodnih tehnologija

B. STRATEŠKE AKTIVNOSTI POSLOVNE PODRŠKE

1. Centri za odnose s kupcima/korisnicima -

svi oblici pozivnih centara, multimedijских kontaktnih centara i drugi tipovi kontaktnih centara s kupcima/klijentima usmjerenih na tehničku podršku i rješavanje problema kupaca/klijenata.

2. Centri zajedničkih aktivnosti

usmjereni na izdvajanje i koncentraciju korporativnih aktivnosti multinacionalnih kompanija, kao što su: financije, računovodstvo, marketing, razvoj ljudskih potencijala i razvoj informacijske tehnologije.

3. Logistički i distribucijski centri

usmjereni na osnivanje i izgradnju logističko-distribucijskih centara visoke tehnologije koji omogućavaju; intermodalni transport robe, skladištenje robe, pakiranje i manipuliranje robom s ciljem značajnog unapređenja logističkih i distribucijskih operacija unutar poslovnih procesa, te isporuku dobara domaćim i međunarodnim kupcima/klijentima.

4. Informacijsko-komunikacijski centri

- razvoj i primjena informacijskih sustava na korporativnoj razini,
- izdvajanje upravljanja informacijskim sustavima,
- razvoj telekomunikacijsko-mrežnih operacijskih centara.

5. *Centri za razvoj softvera*

- razvoj i primjena novih softverskih rješenja za domaće i inozemne korisnike.

Za projekte osnivanja i razvoja tehnoloških razvojno-inovacijskih centara uz predviđene poticajne mjere iz ovoga Zakona nositelju poticajnih mjera, odobrit će se povećanje potpore za troškove otvaranja novih radnih mjesta povezanih s ulaganjem, i to za iznos od 50% od propisanih iznosa.

Za projekte osnivanja i razvoja strateških aktivnosti poslovne podrške, uz predviđene poticajne mjere iz ovoga Zakona nositelju poticajnih mjera, odobrit će se povećanje potpore za troškove otvaranja novih radnih mjesta povezanih s ulaganjem, i to za iznos od 25% od propisanih iznosa.

Za projekte osnivanja i razvoja tehnoloških razvojno-inovacijskih centara, odobrit će se bespovratna novčana potpora za dugotrajnu imovinu, odnosno za kupnju opreme tehnološkog razvojno-inovacijskog centra u visini do 5% stvarnih opravdanih troškova kupnje opreme, a u maksimalnom iznosu protuvrijednosti kuna do 0,5 milijuna eura, uz uvjet da kupljena oprema tehnološkoga razvojno-inovacijskog centra mora biti oprema visoke tehnologije (high-tech). Bespovratna novčana potpora osigurava se u državnom proračunu na poziciji Ministarstva.

Poticajne mjere za velike projekte ulaganja – projekti ulaganja od značajnoga gospodarskog interesa

U slučaju velikih projekata ulaganja od značajnoga gospodarskog interesa, uzima se u obzir:

- visina i značaj ulaganja za ukupan gospodarski razvoj i zapošljavanje,
- ravnomjerni regionalni razvoj,
- razvoj područja u kojima registrirana stopa nezaposlenosti prelazi nacionalni prosjek,
- razvoj same gospodarske grane u koju se ulaže.

Velikim projektom ulaganja, odnosno projektom ulaganja od značajnoga gospodarskog interesa smatraju se projekti ulaganja koji predstavljaju veliku gospodarsku aktivnost, kao što je izgradnja nove tvornice ili industrijskog postrojenja, pokretanje nove gospodarske djelatnosti, kao i razvoj novih tehnologija, te kojima vrijednost ulaganja u dugotrajnu imovinu nositelja poticajnih mjera iznosi u protuvrijednosti kuna najmanje 15 milijuna eura uz uvjet otvaranja najmanje 100 novih radnih mjesta povezanih s ulaganjem, otpočevši od isteka prve godine ulaganja.

Za velike projekte ulaganja u područjima (županijama) Hrvatske gdje registrirana stopa nezaposlenosti iznosi preko 20%, prema podacima Državnog zavoda za statistiku za proteklu godinu, uz predviđene poticajne mjere iz ovoga Zakona nositelju poticajnih mjera odobrit će se bespovratna novčana potpora u iznosu do 5% stvarnih opravdanih troškova ulaganja u dugotrajnu imovinu i to za:

- troškove izgradnje nove tvornice ili industrijskog postrojenja,
- troškove kupnje novih strojeva, odnosno proizvodne opreme, u ukupnom maksimalnom iznosu protuvrijednosti kuna do 1 milijun eura, uz uvjet da udio ulaganja u strojevima, odnosno proizvodnoj opremi iznosi minimalno 40% od ukupne vrijednosti ulaganja, a minimalno 50% od kupljenih strojeva, odnosno proizvodne opreme mora biti visoke tehnologije.

Za velike projekte ulaganja, čija realizacija pretpostavlja izgradnju novih, dogradnju ili proširenje postojećih infrastrukturnih objekata i priključaka, povezanih s ulaganjem, odobrit će se bespovratna novčana potpora i to u iznosu do 5% stvarnih troškova izgradnje novih, dogradnje ili proširenja postojećih infrastrukturnih objekata i priključaka u maksimalnom iznosu protuvrijednosti kuna do 0,5 milijuna eura.

Maksimalni intenziteti ukupne potpore za velike projekte ulaganja, ovisno o visini ulaganja iznose:

- za dio ulaganja u visini protuvrijednosti kuna do 50 milijuna eura, maksimalni intenzitet ukupne potpore iznosi 100% gornje granice opravdanih troškova utvrđenih kartom regionalnih državnih potpora,
- za dio ulaganja u visini protuvrijednosti kuna od 50 do 100 milijuna eura, maksimalni intenzitet ukupne potpore iznosi 50% gornje granice opravdanih troškova utvrđenih kartom regionalnih državnih potpora,
- za dio ulaganja u visini protuvrijednosti kuna iznad 100 milijuna eura, maksimalni intenzitet ukupne potpore iznosi 34% gornje granice opravdanih troškova utvrđenih kartom regionalnih državnih potpora.

Odobrenje i nadzor

Pravne osobe koje namjeravaju koristiti poticajne mjere na temelju Zakona o poticanju ulaganja podnose prijavu za odobrenje statusa nositelja poticajnih mjera, odnosno prijavu za korištenje poticajnih mjera Ministarstvu gospodarstva, rada i poduzetništva prije početka ulaganja.

Na temelju podnesene prijave Ministarstvo će, u suradnji s Ministarstvom financija, drugim nadležnim ministarstvima u čiji djelokrug spada predviđeno ulaganje i drugim tijelima nadležnim za poslove poticanja ulaganja, utvrditi je li podnesena prijava sukladna s odredbama Zakona, te će o tome izvijestiti podnositelja prijave, odnosno izdati mu potvrdu o statusu nositelja poticajnih mjera najkasnije u roku od 60 dana od primitka prijave.

Nositelji poticajnih mjera, dužni su tijekom razdoblja korištenja poticajnih mjera podnositi godišnje pisano izvješće o korištenju poticajnih mjera, Ministarstvu gospodarstva, rada i poduzetništva i Ministarstvu financija – Poreznoj upravi. Godišnja izvješća podnose se uz prijavu poreza na dobit, u skladu s rokovima propisanim u Zakonu o porezu na dobit.

Ako nositelj poticajnih mjera, poreznih i carinskih povlastica ne podnese izvješće u roku prestaje mu pravo korištenja odobrenih poticajnih mjera i gubi status nositelja poticajnih mjera.

Obvezni sadržaj prijave za odobrenje statusa nositelja poticajnih mjera, s pripadajućim standardiziranim obrascima, proceduru prijave, odobravanja i korištenja poticajnih mjera, kao i sadržaj izvješća o korištenju poticajnih mjera, uredbom propisuje Vlada RH.

Trgovačka društva koja koriste poticajne mjere, porezne i carinske povlastice za ulaganje, na temelju Zakona o poticanju ulaganja (Narodne novine, br. 73/00.), zadržavaju pravo korištenja odobrenih poticajnih mjera, poreznih i carinskih povlastica do isteka razdoblja za koje su odobrene.